

matematika

PREKLADOVÝ SLOVNÍK ZÁKLADNÝCH POJMOV PRE ZŠ

MATEMATIKA / MATEMATIKA

slovensko-srbský/slovačko-srpski

Zostavovatelia

PaedDr. Anita Halászová, PhDr. Janka Píšová, PhD.

Preklad

Ing. Mgr. Rastislav Popovič

Recenzenti

Mgr. Peter Gregorík, PhD., PhDr. Jitka Maříková Tůmová

Grafická úprava

Ing. Gabriela Némethová

Návrh obálky a ilustrácie

Margo Uralskaia

Materiál je intelektuálnym výstupom projektu č. 2019-1-SK01-KA201-060698 Slovenčina pre deti cudzincov – pomôcka pre pedagógov a rodičov pri inklúzii detí cudzincov do výchovno-vzdelávacieho procesu v Slovenskej republike, ktorý bol financovaný Európskou úniou v rámci programu Erasmus+

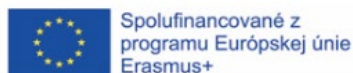
Podpora Európskej komisie, na výrobu tejto publikácie nepredstavuje súhlas s obsahom, ktorý odráža len názory autorov, a Komisia nemôže byť zodpovedná za prípadné použitie informácií, ktoré sú v nej obsiahnuté.

Vydal: © Štátny pedagogický ústav, Pluhová 8, 831 03 Bratislava

Rok vydania: 2021

ISBN 978-80-8118-252-5

EAN 9788081182525

A

aritmetický priemer aritmetički prosek
aspoň čast. makar

B

bludisko *bludiská* lavirint

bod *body* tačka

krajné body úsečky ↗ **úsečka**

samodružný bod tačka na centru
simetrije

C

centimeter *centimetre* zn. cm centimeter

centimeter kubický zn. cm^3 kubni
centimeter

centimeter štvorcový zn. cm^2 kvadratni
centimeter

cifra *cifry* cifra

Č

časť *časti* deo

časť celku deo celine

čiara *čiary* linija

krivá čiara kriva linija

otvorená čiara otvorena linija

rovná čiara prava linija

uzavretá čiara zatvorena linija

činiteľ *činitele* činilac

číselná os ↗ **os**

číselný rad brojni red

číslica *číslice* brojka

arabské číslice arapski brojevi

rímske číslice rimski brojevi

číslo *čísla* broj

desatinné číslo decimalni broj

dvojciferné číslo dvoциfreni broj

jednociferné číslo jednociфreni broj

kladné číslo pozitivan broj

nepárne číslo neparni broj

párne číslo parni broj

prirodené číslo prirodni broj

racionálne číslo racionalan broj

susedné číslo susedni broj

záporné číslo negativan broj

zmiešané číslo mešoviti broj

čitateľ *čitatele* brojilac

D

decimeter *decimetre* zn. dm decimeter

decimeter kubický zn. dm^3 kubni
decimeter

decimeter štvorcový zn. dm^2 kvadratni
decimeter

delenec *delence* deljenik

delenie deljenje

deliť *delí delia* nedok. deliti

deliteľ *delitele* delilac

desiatka *desiatky* desetica

celá desiatka puna desetka

diagram *diagramy* dijagram

dlaň *dlane* dlan

dĺžka *dĺžky* dužina

dĺžka strany trojuholníka dužina
stranice trougla

dĺžka úsečky dužina duži

dopočítat' *dopočíta dopočítajú* dok.
doračunati

F

farba *farby* boja

funkcia *funkcie* funkcija

konštantná funkcia konstantna
funkcija

lineárna funkcia linearna funkcija

G

geometria geometrija

geometrický tvar ↗ **tvar**

graf *grafy* grafikon

stĺpcový graf stubičasti grafikon

grafické znázornenie ↗ **znázornenie**

guľa *gule* lopta

H

hrana *hrany* ivica

hrana kocky ivica kocke

hranol *hranoly* prizma

I

ihlan *ihlany* piramida

J

jednotka *jednotky* jedinica

K

kalkulačka *kalkulačky* kalkulator

každý zám. svaki

kilometer *kilometre* zn. km kilometar

kocka *kocky* kocka

kódovanie kodiranje

koeficient *koeficienty* koeficijent

kolmica *kolmice* normala

päta kolmice podnožje normale

kontrola správnosti kontrola ispravnosti

kosodĺžnik *kosodĺžniky* romboid

kosoštvorec *kosoštvorce* romb

kreslenie crtanje

kresliť *kreslí kreslia* nedok. crtati

kruh *kruhy* krug

kruhový model model kruga

kružidlo *kružidlá* šestar

kružnica *kružnice* kružnica

kužel *kužele* kupa

kváder *kvádre* kvadar

kvadrant *kvadranty* kvadrant

L

labyrint *labyrinty* lavirint

lakeť *lakte* lakat

ležať *leží ležia* nedok. ležati

ležať na priamke nalaziti se na pravi

lichobežník *lichobežníky* trapez

liter *litre* zn. l litar

M

materiál *materiály* materijal

menej čisl. manje

menovateľ *menovatele* imenilac

spoločný menovateľ zajednički imenilac

mešencec *mešence* umanjjenik

menší *menšia menšie* prid. manji

mešiteľ *mešitele* umanjilac

meracie pásno ručni metar traka za merenje

meranie merenje

meranie vzdialenosti merenje udaljenosti

merat' *meria merajú* nedok. meriti

meter *metre* zn. m metar

meter kubický zn. m³ kubni metar

meter štvorcový zn. m² kvadratni metar

milimeter *milimetre* zn. mm milimetar

mnohouholník *mnohouholníky*

mnogougonaik

množina *množiny* skup

mocnina *mocniny* stepen

mocniteľ *mocnitele* eksponent

N

náčrt *náčrty* skica

najmenší *najmenšia najmenšie* prid. najmanji

najväčší *najväčšia najväčšie* prid. najveći

najviac jeden najviše jedan

nasledujúci *nasledujúca nasledujúce* prid. sledeći

násobenie množenje

násobilka tablica množenja

násobiť *násobí násobia* nedok. množiti

násobok *násobky* umnožak

násobok čísla umnožak broja

nepárny *nepárna nepárne* prid. neparan

nepárne číslo ↗ **číslo**

nepárny počet ↗ **počet**

nepatriť *nepatrí nepatria* dok. nepripadati

nepravda neistina

nepravdivosť neistinitost

nepriama úmernosť obrnuta

proporcionalnost

nerovná sa nije jednako

nerovnica *nerovnice* nejednačina

lineárna nerovnica linearna

nejednačina

neznáma *neznáme* nepoznata

nič zám. ništa

niekoľkokrát neskl. čisl. nekoliko puta

niekoľkokrát menej niekoľko puta
manje
niekoľkokrát viac niekoľko puta višie
niekto zám. neko
nikto zám. niko

O

obdĺžnik *obdĺžniky* pravougaonik
obdĺžnikový model model
pravougaonika
objekt *objekty* objekt
objem *objemy* zapremina
objem hranola zapremina prizme
objem kocky zapremina kocke
obraz *obrazy* slika
obsah *obsahy* površina
obvod *obvody* obim
obvod štvorca obim kvadrata
odčítanie odzimanje
pamäťové odčítanie odzimanje
napamet
písomné odčítanie pismeno
odzimanje
odčítať *odčíta odčítajú* dok. odzuzeti
odhad *odhady* procena
odhadnúť *odhadne odhadnú* dok.
proceniti
odmerať *odmeria odmerajú* dok. odmeriti
odmocnina *odmocniny* koren
odpoveď *odpovede* odgovor
odvesna *odvesny* kateta
okružly *okružla okrúhle* príd. okrugli
olovnica *olovnice* visak
orientácia *orientácie* orijentacija
os *osi* osa
číselná os brojevna osa
os súmernosti osa simetrie
súradnicové osi koordinatne ose
osová súmernosť osna simetrija
otázka *otázky* pitanje
označiť *označí označia* dok. označiti

P

palec *palce* palac
pár *páry* par
párny *párna párne* príd. parni

párne číslo ↗ **číslo**
párny počet ↗ **počet**
patriť *patri patria* nedok. spadati,
pripadati
päťuholník *päťuholniky* petougaonik
plán *plány* plan
plán stavby z kociek plan građevine od
kocaka
počet *počty* količina
nepárny počet neparna količina
párny počet parna količina
početnosť *početnosti* frekvencija
absolútna početnosť apsolutna
frekvencija
relatívna početnosť relativna
frekvencija
počítanie brojanje
počítať *počíta počítajú* nedok. brojati
počítať po jednom brojati po jedan
podiel *podiele* udeo, količnik
podmienka riešenia rovnice uslov
za rešavanje jednačine
podstava *podstavy* baza
polomer *polomery* zn. r poluprečnik
polomer kruhu poluprečnik kruga
polovica *polovice* polovina
polpriamka *polpriamky* poluprava
porovnať *porovná porovnajú* dok.
uporediti
porovnávanie upoređivanje
porovnávanie podľa dĺžky
upoređivanje po dužini
porovnávanie podľa veľkosti
upoređivanje po veličini
porovnávanie podľa výšky
upoređivanje po visini
posledný *posledná posledné* príd. pslednji
posunutie pomeranje
povrch *povrchy* površina
povrch hranola površina prizme
povrch kocky površina kocke
pôdorys *pôdorysy* tlocrt
pôdorys stavby tlocrt građevine
pravda istina
pravdepodobnosť verovatnoća
pravdivosť istinitost
práve jeden upravo, tačno jedan

pravidlo *pravidlá* pravidlo
pravítko *pravítka* lenjir
pravouhlá sústava súradníc
 pravougaoni koordinatni sistem
predchádzajúci *predchádzajúca*
predchádzajúce príd. prethodni
predmet *predmety* predmet
predposledný *predposledná*
predposledné príd. pretposlednji
prepona *prepony* hipotenuza
presne prísl. tačno
priama úmernosť direktna
 proporcionalnost
priamka *priamky* prava
približne prísl. i časť. približno
príčítanie priračunavanje
priemer *priemery* zn. d , $\emptyset$ prečnik
prienik *prieniky* presek
prvok *prvky* element
Pytagorova veta Pitagorina teorema

R

riadok *riadky* red
riešenie *riešenia* rešenje
 rovná sa jednako je
rovnako prísl. i časť. jednako
rovnica *rovnice* jednačina
 lineárna rovnica lineartna jednačina
rovnobežka *rovnobežky* paralela
rovnobežník *rovnobežníky* paralelogram
rozdeliť *rozdelí rozdedia* dok. podeliti
rozdiel *rozdiely* razlika
rozklad čísla na jednotky a desiatky
 razlaganje broja na jedinice i desetice
rozlíšiť *rozlíši rozlíšia* dok. razlikovati
rozmer *rozmary* dimenzija
rysovanie tehničko crtanje
 rysovanie štvorca v štvorcovej sieti
 crtanje kvadrata u kvadratnoj mreži
rysovať *rysuje rysujú* nedok. crtati

S

sčítanec *sčítance* sabirak
sčítanie sabiranje
pamäťové sčítanie sabiranje napamet
písomné sčítanie pismeno sabiranje

sčítat' *sčíta sčítajú* dok. sabrati
sieť *siete* mreža
 sieť kocky mreža kocke
skupina *skupiny* grupa
stavat' *stavia stavajú* nedok. graditi
stavba *stavby* građevina
 stavba z kociek građevina od kocki
stena *steny* zid
 stena kocky zid kocke
stĺpec *stĺpce* kolona
 stĺpcový graf ↗ **graf**
stopa *stopy* trag
stovka *stovky* stotina
strana *strany* strana
 protiľahlá strana suprotna strana
 susedná strana susedna strana
stred *stredy* zn. S sredina
stredová súmernosť centralna simetrija
súčet *súčty* zbir
súčin *súčiny* proizvod
súradnica *súradnice* koordinata
symbol *symboly* simbol

Š

šírka *šírky* širina
štatistická jednotka statistička jedinica
štatistický súbor statistička populacija
štatistický znak statistički simbol
štatistika *štatistiky* statistika
štvorcová sieť kvadratna mreža
štvorec *štvorce* kvadrat
štvoruholník *štvoruholníky*
 četvorougaonik
štvrtina *štvrtiny* četvrtina

T

tabuľka *tabuľky* tabela
ŕažnica trojuholníka težišna duž trougla
tetiva *tetivy* tetiva
tiež časť. takode
tisícka *tisícky* hiljada
tretina *tretny* trećina
triedenie razvrstavanje
 triedenie podľa farby razvrstavanje po
 bojama

triedenie podľa tvaru razvrstavanje po oblicima

triedenie podľa veľkosti razvrstavanje po veličini

trojčlenka *trojčlenky* pravilo trojno

trojuholník *trojuholníky* trougao

pravouhlý trojuholník pravougaoni trougao

tvar *tvary* oblik

geometrický tvar geometrijski oblik

tvrdenie tvrdenja

U/Ú

údaj *údaje* podatak

neznámy údaj nepoznati podatak

známy údaj poznati podatak

uhlopriečka *uhlopriečky* dijagonala

stenová uhlopriečka dijagonala površi

telesová uhlopriečka dijagonala

geometrijske figure

uhlopriečka štvorca dijagonala

kvadrata

uhol *uhly* ugao

pravý uhol prav ugao

vnútorný uhol unutrašnji ugao

úloha *úlohy* zadatak

matematická úloha matematički zadatak

numerická úloha numerički zadatak

slovná úloha tekstualni zadatak

umocňovanie mocnín stepenovanie stepena

určiť *určí určia* dok. odrediti

úsečka *úsečky* duž

krajné body úsečky krajnje tačke duži

úsečkový model model duži

usporiadať *usporiada usporiadajú* dok. uređiti

útvar *útvary* tvorevina

V

valec *valce* valjak

väčší *väčšia väčšie* príđ. veći

veľkosť veličina

veta *vety* rečenica

viac čísl. i prísl. više

vrchol *vrcholy* temeno

vrchol obdĺžnika temeno

pravougaonika

vrchol štvorca temeno kvadrata

výraz s neznámou izraz sa nepoznatom

výrok *výroky* tvrđenje

výsledok *výsledky* rezultat

výška *výšky* visina

vzdialenosť *vzdialenosti* udaljenost

vzor *vzory* uzor

vzorec *vzorce* formula

vzostupný *vzostupná vzostupné* príđ. uzlazni

Z

zaokrúhľovanie zaokružavanje

zaokrúhľovanie čísla zaokruživanje broja

zaokrúhľovanie na desiatky

zaokruživanje na desetice

zaokrúhľovanie na jednotky

zaokruživanje na jedinice

zaokrúhľovanie nadol zaokruživanje nadole

zaokrúhľovanie nahor zaokruživanje nagore

zápis *zápisy* opis

zapisat' *zapiše zapišu* dok. upisati

zároveň prísl. ujedno

zátvorka *zátvorky* zagrada

závislosť *závislosti*

lineárna závislosť linearna zavisnost

závislosť dvoch veličín zavisnost dveju veličina

zaznamenat' *zaznamená zaznamenajú*

dok. zabeležiti

zdôvodnit' *zdôvodní zdôvodnia* dok.

obrazložiti

zlomková čiara razlomačka crta

zlomok *zlomky* razlomak

zmenšit' *zmenší zmenšia* dok. umanjiti

znak *znaky* znak

znak delenia znak za deljenje

znázornenie prikaz

grafické znázornenie grafički prikaz

znázornit' *znázorni znázornia* dok.

prikazati

zobrazenie predstavljaje

zhodné **zobrazenie** podudarni prikaz

zobrazit' *zobrazí zobrazia* dok. predstaviti

zostupný *zostupná zostupné* príd. silazni

zväčšiť *zväčší zväčšia* dok. uvečati

zvyšok ostatak

Ž

žiaden zám. nijedan

